

UIT DE LITTERATUUR

Zur Gangränbehandlung, door A. Kraus (Praag) Z. f. Stomat. '36/H. 8.

In plaats van de thans nog bij de behandeling van gangr. pulpae meestal toegepaste middelen (minerale zuren of formaline) beveelt K. op grond van zijne proefondervindelijke en praktische ervaringen het gebruik aan van een z.g. Puffergemisch uit melkzuur en glucose. — Dit heeft een pH van 3—3,5 wat ongeveer overeenkomt met den zuurgraad van vruchten; is niet etsend en behoudt als Puffer-Lösung zijn pH ook in verdunning tot 1 : 1000. Het dringt gemakkelijk in de dentine en beschadigt nooit het periodontium. Combinatie met Rivanol verhoogt de werking. — K. heeft met deze methode sinde 6 jaren eene reeks gevallen met zeer bevredigend succes behandeld.

E. H.

Knochentrepantion bei periapikalen Prozessen, door R. Trauner (Wien). Z. f. Stomat. '36/M. 11.

Bij neuralgiforme pijnen in het gebit moet men ook zonder duidelijke klinische symptomen aan een beginnend periapicaal absces denken. Het element in quaestie zal toch meestal ook eenige gevoeligheid op kloppen vertoonen. Indien de opening van het wortelkanaal geen uitkomst brengt, is de „puntvormige” trepanatie van de kaak boven de apex met een z.g. Drillbohrer de meest doelmatige en eenvoudige therapie. De ligging van de apex bepaalt T. met behulp van een U-vormig gebogen stukje draad; de eene helft daarvan wordt in het kanaal gebracht, de ander wijst dan de lengte van den wortel aan. Na de operatie verdwijnt meestal dadelijk de pijn. Door een tampon van vioformgaas moet voor drainage gezorgd worden. De reiniging en afsluiting van het kanaal kan eenige dagen later verricht worden.

E. H.

Das Hartmannsche Dentin-Anaesthetikum, door F. Schiller (Wien). Z. f. Stomat. '36/H. 12.

Het door prof. Hartmann (U.S.A.) aanbevolen mengsel uit alcohol, aether en thymol werd door S. beproefd bij een dertigtal patiënten van normale gevoeligheid. (Schr. legt er den nadruk op het feit, dat men nòch overgevoelige nòch opvallend weinig gevoeligheid vertoonende gevallen in het geding mag brengen wil men een objectieven indruk verkrijgen). Het middel gaf slechts bij een vijfde dier gevallen eene duidelijke vermindering van de gevoeligheid in het tandbeen. Schadelijke gevolgen waren niet waar te nemen — het mengsel mag echter niet met de gingiva in aanraking komen. Van een verzekerd pijnloos prepareren zij het ook maar in de meerderheid der gevallen kan echter geen sprake zijn.

Theoretische Bemerkungen zur Dentinbetäubung nach Hartmann, door P. Adler (Wien). Z. f. Stomat. '36/H. 12.

De werking van het gecombineerde middel van Hartmann voor de desensibilisatie van het tandbeen is op te vatten als eene (poging tot) periphere narcose der odontoblasten-cellen. Of daarbij de gewichtsverhouding der componenten zulk eene beslissende beteekenis heeft, valt te betwijfelen; ook de toevoeging van thymol is van problematische waarde. Het klinische resultaat hangt natuurlijk van velerlei factoren af o.m. van de ligging en richting der tandbeenkanaaltjes t.o.v. de preparatie. Waar deze meestal parallel zal voortschrijden met de richting der kanalen is a priori weinig werking te verwachten; alleen in dwarsnede geopende kanaaltjes zullen ongevoelig gemaakt kunnen worden. De door de Amerikaansche auteurs gegeven theoretische beschouwingen en toelichtingen zijn niet steekhoudend.

E. H.

Primair choiosteatom van de kaak. Prager Zahnärztliche Rundschau, 1935, 14.

In aansluiting aan de beschrijving van een geval wijst Wagner op de betrekkelijke goedaardigheid van cholesteatomen, welke zich als epitheliale nieuwvormingen uit de parodontale Malassez'sche epitheelresten ontwikkelen kunnen dan wel tót cysteuse degeneratie van de follicel van geretioneerde tanden terug te brengen zijn. Met andere woorden: ze ontstaan uit radicaire en folliculaire cysten.

Ook klinisch doen zij zich als zoodanig voor — derhalve kan, mede in verband met hunne ongewone zeldzaamheid, nauwkeuriger diagnose eerst op grond van histologisch onderzoek gesteld worden.

De therapie is eveneens dezelfde als bij cysten, de nadruk dient echter gelegd op de noodzakelijkheid, het epithelium der holte geheel te exstirpeeren, want het gevaar voor recidive resp. maligne degeneratie is niet denkbeeldig te achten.

DE J.-C.

Gebit en kaakholte. Le Mée; La Revue Odontologique 58, 4, 1936. In eene beschouwing over de pathologie der kaakholte vestigt men er de aandacht op, dat de acute antrumaandoeningen gewoonlijk van rhinogenen oorsprong zijn, voor de chronische daarentegen de aetiologie als regel in het gebit te vinden is.

Weliswaar vinden wij in de tandheelkundige literatuur slechts 25 tot 30 % der gevallen als odontogeen beschouwd, doch schr. acht dit cijfer in hooge mate aanvechtbaar. Niet alle chronische sinusites zijn van etterigen aard, integendeel: dezelfde klachten en stoornissen vinden wij ook bij de sinusaandoeningen, welke met karakteristieke slijmvliesveranderingen — in het bijzonder met hypertrophieën — gepaard gaan. Met behulp van contrastvulling laten deze zich ook röntgenoscopisch vastleggen.

Bewezen is, dat deze ontstekingsverschijnselen door gangraeneuse wortels onderhouden kunnen worden — ook bij afwezigheid van antrumfistel of onmiddellijke communicatie tusschen periapicalen haard en bodem der kaakholte.

DE J.-C.

Tanden en oogen. Dantreile; La Revue Odontologique, 58, 4, 1936 heeft herhaaldelijk samenhang tusschen tandziekten en iritis kunnen aantoonen. De weg naar de iris leidt over de z.g. latente sinusitis, de „sinusite sans sinusite”. Van de kaakholte uit grijpt de ontsteking dan op den sinus sphenoidalis over, die immers slechts door een uiterst dunne lamel van den canalis opticus gescheiden is.

De uitnemende beschrijving van anatomische verhoudingen en historiae morbi leze men in originali!

DE J.-C.

Osteomyelitis mandibulae. Lyons; The Journal of the American Dental Association, 23, 6, 1936 beveelt voor ernstige gevallen van osteomyelitis aan, boven- en onderkaak — gelijk bij de behandeling van kaakfracturen — onderling met draadverband of gummiligatuur te fixeeren. De aldus verkregen immobilisatie scheidt de mogelijkheid, drains en in parafine-olie gedrenkte gaastampons zoodanig aan te brengen, dat overvloediger secreetafvoer bevorderd wordt: waardoor snellere sequester vorming en restitutio ad integrum.

DE J.-C.

Derde molares en oogontstekingen. C. Bowdler Henry. The British Journal of Ophthalmologie, Juli 1936.

Men kan heden ten dage als vaststaand beschouwen, aldus de schrijver, dat de ophthalmoloog bij ontstekingsverschijnselen aan het oog ook de mogelijkheid van septische foci in de mondholte bij zijn onderzoek niet verwaarloozen zal. Apicale haarden van den derden molaris kunnen daar — evengoed als die der overige gebitselementen — het uitgangspunt van vormen.

Op grond nu van een onderzoek van ongeveer 700 gevallen van eruptiestoornis van de derde molares komt de schr. tot de conclusie, dat niet zoo heel zelden óók volkomen gezonde, doch niet tot doorbraak gekomen (onder het slijmvliesdak derhalve in de kaak geretineerde) derde molares, hetzij door directen druk op de omliggende zenuwtakken, hetzij door reflectorische irritatie ernstige chronische ontstekingsverschijnselen (uveitis, iritis, iridocyclitis) veroorzaken en onderhouden kunnen.

DE J.-C.

Mond- en tandziekten tijdens de menstruatie. E d v. A. Björkenheim. Finska Tandläkar Sällskapets Förhandlingar, 1935, afl. 51.

Schr. verdeelt de verschijnselen, welke zich tijdens de menstruatie in de mondholte kunnen voordoen, in vier groepen: bloedingen, gingivostomatitides, neuralgieën (odontalgieën) en caries.

De z.g. vicarieerende bloedingen tijdens de menses zijn evenals grooter bloedverlies na tandextractie tot een verandering van het bloedbeeld, van de thrombocyten en van den bloeddruk terug te brengen. Het verdient derhalve aanbeveling, bloedige ingrepen in de mondholte gedurende deze periode zoo mogelijk te vermij-

den. De gingivostomatitides berusten op dezelfde vasomotorische veranderingen, welke men ook bij andere slijmvliezen en aan het huidoppervlak waarnemen kan. De neuralgische klachten verklaart de schr. door krampachtige contractie der bloedvaten en verhoogden tonus der gladde musculatuur. Bijaldien de tanden volkomen gezond zijn, kan odontalgie op dezelfde wijze als andere menstruele bezwaren (hoofdpijn, migraine-aanvallen e. d.) ontstaan en van een directen prikkel, eene toxinewerking, afhangen, welke bij gevoelige vrouwen op eene gestoorde interne secretie wijst.

Met eene combinatie van een analgeticum (amidopyrine), een krampwerend middel (papaverine) en een sedativum (luminal) verkreeg de schr. in zulke gevallen uitnemende resultaten.

Wat tenslotte den mogelijken samenhang tusschen menstruatie en het ontstaan van caries betreft, zoo geloofde schr. niet, dat bij een gezonde constitutie normale menstruatie ook maar eenigerlei invloed kan uitoefenen — bij eene pathologisch veranderde menstruatie daarentegen van een zwak individu kunnen zich stellig óók stoornissen in de kalkstofwisseling voordoen: voor de oorzaken dáárvan vindt de schr. in de interne secretie een geschikten kapstok.

DE J.-C.

„Gekruiste” *asymmetrie in de molaarstreek*. L. L ö f g r é n.
Finska Tandläkarsällskapet Förhandlingar, 1935, afl. 50.

Onder de benaming van „gekruiste” *asymmetrie* („kreuzende *Asymmetrie*”) geeft L ö f g r é n eene beschrijving en afbeelding van een geval van heterolaterale agenesie van den derden molaris. De gebitsformule luidt:

$$\begin{array}{cccccccc} M^2 & P^2 & C^1 & I^2 & I^2 & C^1 & P^2 & M^3 \\ \hline M_3 & P_2 & C_1 & I_2 & I_2 & C_1 & P_2 & M_2 \end{array}$$

DE J.-C.